

sig i, at nu ialt 82 regeringer gav frivillige bidrag.

Hovedindsatsen under det ordinære program lå fortsat i Afrika, hvor tilstrømning af flygtninge ikke mindst fra kolonierne skabte store problemer for modtagerlandene.

Det seneste arbejde med bosættelsesproblemerne havde vist det ønskelige i at foretage forudgående geologiske, økologiske og andre studier af de områder, hvor nye flygtninge påtænkes anbragt, for at sikre dem tilfredsstillende levevilkår. Bosættelsesprogrammer uden sådanne forudgående undersøgelser kunne ganske vist gennemføres hurtigere, men satte ofte mere til i effektivitet end hvad der vandtes i tid.

Flygtningehøjkommissæren understregede tillige som en nydannelse, at han efter opfordring fra flere afrikanske regeringer fremover ville deltage i den landeprogrammerings proces under UNDP, der var institueret i henhold til generalforsamlingsresolution 2688 (XXV) vedrørende FN-systemets kapacitet på udviklingsområdet, således at der herigennem ville ske en koordinering af den egentlige udviklingshjælp og flygtningehjælpen.

Endelig understregede han, at 1951-konventionen om flygtnings status og tillægsprotokollen af 1967 nu var tiltrådt af henholdsvis 61 og 47 lande, og at det også var ønskeligt om 1961-konventionen om statsløshed snart kunne få det fornødne antal ratifikationer, så den kunne træde i kraft. Kun den fulde efterlevelse af disse konventioner såvel som OAU-konventionen af 1969 om afrikanske flygtninge kunne give et asyl dets fulde værdi og betydning. Mange lande vogtede nidkært over deres suverænitet og sikkerhed i flygtningespørgsmålet, men hvor flygtnings liv og skæbne stod på spil, kunne højkommissæren ikke give efter. Dette bragte ham ofte i en vanskelig situation i forhold til lande, der f. eks. ikke respekterede princippet om, at flygtninge ikke måtte sendes tilbage mod deres vilje. I sådanne tilfælde måtte højkommissæren efter bedste evne i samarbejde med den pågældende regering søge at finde en løsning på konflikten.

Efter højkommissærens indlæg fremlagde Danmark (bilag 19) på vegne af en lang række lande herunder de øvrige nordiske et

resolutionsforslag, hvori der i den præambulære del blandt andet gives udtryk for tilfredshed med den førnævnte beslutning om et samarbejde mellem højkommissæren og UNDP. I resolutionsens operative del gives der udtryk for stor tilfredshed med den måde, hvorpå flygtningehøjkommissæren udfører sit arbejde. Endelig opfordres regeringerne til fortsat at yde deres støtte til højkommissærens humanitære arbejde ved at lette hans indsats med henblik på den internationale beskyttelse af flygtningene, ved at samarbejde med ham med henblik på at søge fundet permanente løsninger på flygtningeproblemer og endelig ved at yde ham de fornødne midler til at nå de af eksekutivkomiteen godkendte økonomiske mål.

Efter at Ghana på opfordring af Danmark havde tilbagetrukket et ændringsforslag rettet mod Portugals kolonipolitik i Afrika, der ville have medført en uønsket politisering af forslaget, blev dette enstemmigt vedtaget.

Efter afslutningen af debatten om flygtningehøjkommissærens ordinære program redegjorde flygtningehøjkommissæren den 18. december 1971 for sin virksomhed som „focal point“ for hjælpen til de østpakistanske flygtninge i Indien.

I tilslutning hertil redegjorde lederen af FN's humanitære indsats i Østpakistan, Marc Henry, for sine tilsvarende bestræbelser. Begge beretninger gav et meget mørkt billede af situationen og understregede det fortsat store behov for bidrag til hjælpeaktiviteterne.

Som venteligt var, blev debatten efter redegørelserne præget af lange indlæg fra Pakistan og Indien.

I det pakistanske indlæg understregedes Pakistans allerede demonstrerede vilje til at samarbejde med flygtningehøjkommissæren om flygtningenes frivillige tilbagevenden. Pakistan havde givet flygtningehøjkommissæren adgang til at foretage regelmæssige besigtigelser af de pakistanske modtagelseslejre og givet flygtninge tilsagn om at de ville få udleveret deres ejendele og at der ikke ville blive tale om nogen sanktioner med dem. Sluttelig udtrykte Pakistan håb om, at drøftelserne i udvalget ikke ville blive influeret af politiske overvejelser, men koncentreret omkring de humanitære aspekter. Indiens indlæg understregede den tunge byrde, som tilstedeværelsen af næsten 10